

Mariestads kommun

info@mariestad.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Tidavads skola i Mariestads kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mariestads kommun att senast den **27 november 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Mariestads kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevehälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevehälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. I detta ingår att psykologen ska vara delaktig i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Mariestads kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska tillsammans med personalen följa upp och dokumentera skolenhetens kunskapsresultat i de ämnen och årskurser där det finns kunskapskrav.

- Rektorn ska utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera dessa.
- Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn av Mariestads kommun under våren 2017. Tidavads skola besöktes av Skolinspektionen den 2 och den 3 maj 2017.

Skolinspektionen tillsyn visar inte annat än att skolans verksamhet motsvarar författningarnas krav inom flera av de områden som granskats. Dock behöver rektorn, enligt Skolinspektionens bedömning se till att följa upp skolenhetens sammantagna kunskapsresultat. Det saknas på skolenhetsnivå en sammanställd uppföljning av kunskapsresultaten. Av den anledningen utgår inte skolenhetens analys och framtagande av utvecklingsåtgärder från en aggregerad helhetsbild av skolenhetens sammantagna resultat.

När det gäller att följa upp arbetet med trygghet och studiero finns ett pågående kvalitetsarbete på Tidavads skola. I *Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Enhet Tidavad skola (läsåret 2016/2017)* redogör rektor för en uppföljning av föregående läsårs aktiviteter för att förbättra tryggheten på skolan. Rektor redogör i planen vidare för aktiva åtgärder som är planerade för läsåret 2016/2017.

Tillsynen visar vidare att samtliga kompetenser som ska ingå i elevhälsan inte deltar i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet utifrån elevgruppen på Tidavads skola. Psykolog används endast vid behov och framförallt i enskilda ärenden. Elevhälsan används därmed inte förebyggande och hälsofrämjande som en samlad resurs på det sätt som författningarna kräver för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Föreläggande

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan på Tidavads skola inte används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Det finns visserligen ett förebyggande och hälsofrämjande arbete som genomförs av delar av elevhälsoteamet på skolenheten men i detta arbete är inte psykologen delaktig. Psykologen medverkar varken i planeringen inför elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete utifrån skolenhetens elevgrupp eller deltar kontinuerligt i detta arbete på skolenheten. Istället medverkar psykologen endast vid behov i elevhälsan, och då framförallt i individärenden och ur ett åtgärdande perspektiv. Elevhälsan används därmed inte förebyggande och hälsofrämjande som en samlad resurs på det sätt som författningarna kräver för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 277) anges bland annat att elevhälsans fokus "inte ska vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv".

Skolinspektionen har i samband med tillsynen intervjuat både skolans rektor och skolenhetens elevhälsoteam. Enligt såväl skolans rektor som representanter för elevhälsoteamet finns tillgång till psykolog genom kommunens centrala elevhälsa, men psykologen ingår inte kontinuerligt i elevhälsoteamet på Tidavads skola. Enligt skolans rektor och representanter för elevhälsoteamet deltar psykologen istället vid något tillfälle per termin i möte med elevhälsoteamet och därutöver används psykologen främst i enskilda elevärenden vid uppkomna behov och ur ett åtgärdande perspektiv. Psykologen medverkar inte vid elevhälsoteamets analyser, insatser och diskussioner utifrån skolenhetens elevgrupp som helhet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Mariestad kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Mariestads kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det på Tidavads skola saknas delar i ett sådant kvalitetsarbete som det enligt skollagen ska finnas på skolenhetsnivå. Trots att rektorn tillsammans med lärarna har påbörjat ett arbete med att följa upp kunskapsresultaten, saknas det vid tillsynen fortfarande en uppföljning av skolenhetens sammantagna kunskapsresultat som är aktuell och som ingår som en del av kvalitetsarbetet. Av den anledningen saknas således också dokumenterade utvecklingsåtgärder som bygger på en analys av skolenhetens aggregerade kunskapsresultat.

Detta strider mot skollagen som anger att rektorn ska ansvara för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Inför tillsynen har Skolinspektionen begärt att få ta del av skolenhetens dokumenterade kvalitetsarbete; *Kvalitetsverktyg för Tidavads skola (2016/2017)*. Skolinspektionen har

också i rektors redogörelse inför tillsynen tagit del av andel elever i årskurserna 3 och 6 som vårterminen år 2016 har uppnått kunskapsresultaten i respektive ämne. Dock framgår inte några sådana uppgifter i det som skolan skickats in som sitt dokumenterade kvalitetsarbete.

Under uppföljningsområdet *Kunskaper* i Kvalitetsverktyget står att de avstämningar av kunskapsresultat som skulle ha genomförts i november (2016) respektive januari (2017), inte har genomförts, men att en avstämning har genomförts i april (2017). Det står i dokumentet att denna avstämning (i april) visar att lärarna har god uppfattning kring elevernas kunskaper och måluppfyllelse i de respektive klasserna, men däremot redovisas inga resultat med koppling till de nationella målen.

I intervju med rektor uppger hon att hon inte fick någon tydlig överlämning från tidigare rektor när hon påbörjade sitt rektorsuppdrag vårterminen 2017. Hon säger vidare att när hon tittar på kvalitetsredogörelsen från 2015/16, så konstaterar hon att det finns mycket som saknas i redogörelsen. Rektor säger vidare att hon har haft barn- och utbildningsförvaltningens kvalitetsverktyg som en stående punkt på dagordningen vid möten med lärarna, och att hon har påbörjat arbetet med att förklara för lärarna vad arbetet enligt kvalitetsverktyget innebär. På individnivå stämmer rektorn av om det finns elever som inte når målen och hon har också tagit del av resultaten från nationella prov, där hon uppger att hon ser en del resultat som inte är tillfredsställande. Rektorn säger att hon trots den påbörjade uppföljningen av kunskapsresultat har lång väg kvar till en faktisk uppföljning och analys på en aggregerad nivå. Rektor uppger att hon utöver att hon har tagit fram ett årshjul för kvalitetsarbetet, behöver hitta ett arbetssätt och en struktur för uppföljningen av kunskapsresultaten, och att hon har för avsikt att stämma av med sina rektorskollegor och med förvaltningen om hur hon ska gå till väga. Vid tiden för tillsynen är tillvägagångssättet inte klart.

I intervju med lärare säger de att det fram till augusti 2016 fanns ett kvalitetsarbete på skolan och att det därefter inte har fungerat på grund av rektorsbyten och personalomsättning. Lärarna uppger vidare att det innan nuvarande rektor tillträdde saknades styrning av kvalitetsarbetet och att kvalitetsarbetet därför varit vilande under läsåret 2016/17. Det innebär, enligt lärarna, bland annat att de inte har arbetat med de utvecklingsåtgärder som kom fram i senaste kvalitetsarbetet (2015/16). Lärarna uppger att de under våren 2017 har haft en konferens där de har följt upp och analyserat samt tagit fram utvecklingsåtgärder utifrån resultaten från nationella prov i årskurserna 3 och 6. I övrigt uppger lärarna att de på skolan inte har följt upp kunskapsresultaten på en aggregerad nivå. De säger vidare att nuvarande rektor har börjat ta tag i kvalitetsarbetet och att hon har en plan för detta, men att hon framförallt har fått prioritera den pedagogiska verksamheten.

Motivering till föreläggande som ingripande

Mariestad kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Mariestads kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Mariestads kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Mariestads kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Mariestads kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

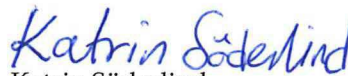
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Mariestads kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

Frida Eek
Beslutsfattare

Katrin Söderlind
Föredragande/utredare

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Tidavads skola

Fakta om Tidavads skola

Tidavads skola är en skolenhet för elever i förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6 belägen i orten Tidavad i Mariestads kommun. Vid tiden för tillsynen går totalt 96 elever på skolan.

Skolan leds av en rektor och skolans lärare är indelade i arbetslag som arbetar gentemot förskoleklass och årskurserna 1-3 respektive 4-6. Elevhälsan på skolan består av specialpedagog, speciallärare, kurator samt skolsköterska. Det finns tillgång till psykolog via kommunens centrala elevhälsa.

Måluppfyllelse

Årskurs 3

Det finns ingen nationell sammanställd statistik av elevernas måluppfyllelse för årskurs 3.

Enligt skolans egen sammanställning uppnådde 100 procent av eleverna i årskurs 3 kunskapskraven i de naturorienterande och de samhällsorienterande ämnena vid läsårets slut 2016. I ämnena matematik och svenska var det 95 procent respektive 90 procent av eleverna som nådde kunskapskraven.

Årskurs 6

Skolverkets nationella statistik visar att läsåret 2015/16, uppnådde 100 procent eller i det närmaste 100 procent av eleverna minst betyget E i samtliga ämnen. Den genomsnittliga betygspoängen varierar mellan 10,0 i fysik och 15,0 i slöjd.

Resultat från arbete med trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde hösten 2016 en enkät för elever, vårdnadshavare och för pedagogisk personal i grundskolan. Resultaten av enkäterna redovisas för varje frågeområde i form av ett index där 0 är lägst och 10 är högst. Indexet kan jämföras med resultatet för övriga skolor i kommunen samt med samtliga skolor som deltog i samma enkätomgång. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning och ett lågt index indikerar en negativ uppfattning jämfört med samtliga skolor i enkätomgången. I enkäten för årskurs 5 har 19 av 20 elever svarat. När det gäller elevernas upplevelse av trygghet, var indexvärdet i Tidavads skola till 7,2 av 10. Detta är att jämföra med samtliga medverkande skolenheter i årskurs 5, där index var till 8,4. När det gäller elevernas upplevelse av studiero var indexvärdet i Tidavads skola till 5,9 av 10. Detta är att jämföra med samtliga medverkande skolenheter i årskurs 5 där index var till 6,3.